

INSPIRATIONSMATERIAL

Kärlek och pengar

Det här är ett inspirationsmaterial som bygger på teman ur pjäsen *Kärlek och pengar* av Dennis Kelly. Här hittar du också diskussionsfrågor och tips på litteratur, artiklar, filmer och hemsidor. Du kan använda inspirationsmaterialet antingen inför eller efter teaterbesöket.

Har du tips, idéer eller funderingar kring våra inspirationsmaterial? Kontakta Carin Hebelius på carin.hebelius@malmstadsteater.se

DENNIS KELLY

Dennis Kelly föddes 1970 och växte upp i en katolsk familj i norra London. Han hoppade av skolan som 16-åring och började så småningom jobba med en lokal teatergrupp. Snart bestämde han sig för att studera Drama and Theatre Arts vid Goldsmiths College.

Hans skrev sin första pjäs, *Debris*, vid 30-års ålder. Och efter det har han producerat en strid ström av pjäser, t ex *Osama the Hero* (2005), *After the End* (2005), *Love and Money* (2006), *Taking care of baby* (2007), *Orphans* (2009) och *The Gods Weep* (2010). Dennis Kelly har även skrivit *Pulling*, en sitcom för BBC.

Dennis Kelly är en av Europas mest uppmärksammade och hyllade dramatiker. Hans pjäser spelas framgångsrikt över hela världen.

OM PJÄSEN

David och Jess är unga, lyckligt nygifta och har hela livet framför sig. De har bara ett problem: Jess måste köpa saker. Massor av saker. Hon kan helt enkelt inte sluta. Hennes tvångsmässiga beteende försätter paret i en skuldfälla som blir allt svårare att komma ur, och David drivs efterhand till desperata lösningar.

Vi möter en rad människoöden, bl a Jess föräldrar som kvävs av svartsjuka för att kvinnan i graven bredvid deras döda dotter har en pampigare och mycket dyrare gravsten.

Kärlek och pengar är en brutal skildring av den moderna människans vardag. En modern moralitet över skuld och begär, om hur konsumtion förvränger vår identitet och våra livsmönster.

Dramturgiskt utspelar sig pjäsen på olika tidsplan och hoppar mellan dåtid och nutid.

KARAKTÄRERNA

David försöker leva med att han är skyldig till sin frus död. Han har dessutom skulder upp över öronen.

Jess tror att hon kan köpa lycka för pengar. Hon är egentligen en god och älskvärd person men har blivit helt köpgalen och övermannad av materialismen.

Mamman är förkrossad över sin dotters för tidiga död, men avundsjuk på gravstenen bredvid dotterns.

Pappan vill anklaga någon för dotterns död. Han är också avundsjuk på gravstenen bredvid dotterns och bestämmer sig för att förstöra den.

Val är Davids före detta flickvän som kan ge honom ett jobb, om han ger henne något tillbaka.

Paul är Vals kollega

Duncan är en sliskig agent som erbjuder "en väg ut" – bara han får ta en bild av dig.

Debbie är en möjlig klient till Duncan. Hon avslöjar privata detaljer om hur hon i hemlighet trakasserat sina arbetskamrater.

Dessutom ingår fem karaktärer med rollnamnen 1–5 i en filosofisk och surrealistisk scen.

MENINGEN MED LIVET – ATT KONSUMERA?

JESS:

I förra veckan stod jag framför ett skyltfönster och tittade på en alldeles för dyr väska och – alltså den var jättefin – och plötsligt kunde jag inte, jag kunde inte röra mig, jag kunde inte gå därifrån utan den där väskan, alltså jag växte fast helt fysiskt precis där på stället och håret i nacken stod rakt upp och det kändes verkligen inte bra att jag skulle stå där och må dåligt på grund av en jävla väska när de inte ens kan komma fram till en tvåstatslösning i Israel-Palestina och plötsligt slog det mig att den där väskan inte var konstruerad för att lägga saker i utan för att lägga min hjärna i och då var det som om jag plötsligt kunde höra efter att ha varit döv hela mitt liv och när jag insåg allt det här kände jag mig så salig att jag gick rakt in och köpte den för nu hade den ingen makt över mig längre och sen mådde jag hur bra som helst resten av dagen. Men när jag tänkte på det igen på kvällen verkade det liksom så... dumt.

Shopaholic = köpmisbrukare, person med köpmani (ne.se)

Vad är egentligen meningen med den moderna människans liv? Att tjäna mycket pengar så att vi kan köpa mycket saker? Dennis Kelly är något på spåren när han låter sina huvudpersoner i pjäsen drivas av stushets och ett vanvettigt spenderande. I pjäsen möter vi en rad människooöden som ser livet som en slags affärsförbindelse. Aldrig har vi lånat så mycket pengar som nu. Dagens moderna västerlänningar är världens mest ekonomiskt skuldsatta. Men trots skulder och lån tycks inte köphungern försvinna.

David och Jess har mycket svårt att hålla i pengarna och har hamnat i en rejäl skuldfälla. Deras liv förändras totalt på grund av detta. För att kunna betala alla skulder letar David sätt att tjäna snabba pengar på. Hans lärarlön räcker inte långt och han ställer till slut upp på porrbilder. Gränserna för vad som är okej och respekten både för sitt eget och andras liv suddas ut.

När David upptäcker att Jess försöker ta livet av sig ser han till och med en ljusning på de ekonomiska problemen och är inte sen med att hjälpa henne på traven. Nu kanske han kan köpa den där nya silverfärgade fantastiska Audin?

VAL:

Du och Jess kunde ju suga kuk, och så fotar ni det och säljer på nätet. Jag vet en som gör det. Allvarligt. Han tjänar hur bra som helst.

DAVID:

Nej, jag tänker inte suga kuk.

VAL:

Jag vet det. Jag vet det, David. Jag försöker bara förklara att det finns snabba sätt att tjäna pengar på, men att det i allmänhet krävs hårt arbete. Jämt nästan. Det är det enda sättet.

Diskutera!

Kan man leva ett gott liv utan att köpa en massa saker?

Varför tror du att många människor hamnar i ett köpberoende?

Är det okej att tjäna pengar på porr?

Vad är viktigast här i livet, kärlek eller pengar?

TIPS

Litteratur

Hamberg, Emma, *Det är insidan som räknas...(men vem fan vågar chansa?)*, Semic Förlag, 2007.
Ingemarsson, Kajsa/Nordlander, Karin, *Drömliv: lycklig på riktigt*, Norstedts, 2009.
Kinsella, Sophie, *En shopaholics bekännelser*, Damm Förlag, 2006.
Lama, Dalai, *Råd från hjärtat – vägledning för den moderna människan*, Bazar Förlag, 2004.
Lapidus, Jens, *Snabba cash*, Wahlström & Widstrand, 2006.
Lovelace, Linda, *Skärseld*, 1980.
Schlosser, Eric, *Pengar som gräs: sex, droger och svart arbetskraft*, Ordfront Förlag, 2005.

Artiklar

"Jag kunde inte sluta shoppa", i *Aftonbladet*, 090729, tinyurl.com/3ye56m6
"Konsumtion – en källa till självförtroende", i *Dagens Nyheter*, 070421, tinyurl.com/2vf6udo
"Livets mening i nio steg", i *Svenska Dagbladet*, 081027, tinyurl.com/3xnxr3y

TV och film

Wall Street, regi Oliver Stone, 1987.
Sex, Lies and Videotape, regi Steven Soderbergh, 1989.
Lyxfällan, svenskt livsstilsprogram på TV3, 2006 –
Closer, regi Mike Nichols, 2005.
It's a Free World, regi Ken Loach, 2007.
Capitalism: A Love Story, regi Michael Moore, 2009.
Wall Street: Money Never Sleeps, regi Oliver Stone, 2010.

Webb

Blondinbella.se
Jourhavande präst sosalarm.se
Kronofogden.se
Köpberoendes riksförbund kopberoende.se